

ΔΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ
 Διά μηνος τρεῖς . . . δραχ. 3
 Διά μηνος ἑξῆς . . . » 6
 ΔΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ
 Διά μηνος τρεῖς . . . » 4
 Διά μηνος ἑξῆς . . . » 7
 Οἱ μαθηταὶ πληροῦνται εὐκολίας
 χάριν τὴν συνδρομὴν των κατὰ
 μῆνα . . . . . δραχ. 1
 Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγελιῶν λε-
 πτῶ 15 ὁ στίχος

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

(ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.)

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀγαθώτακτος εἰσι σπουδαῖοι
(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἀθήναι, τὴν 7 Νοεμβρίου 1852.

Παρά τοῖς Κ. Κ. διδασκάλοις καὶ
 τοῖς ἐπιστάταις τῶν Ταχιδρο-
 μίων ἐν τῇ ἡμεδαυῇ.
 Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Κ. Κ.
 Ἑλλήν. Προξένοις καὶ τοῖς ἰδι-
 αιτέρους ἐπιτρόποις τοῦ ἐκδότητος.
 Πᾶσα βοσολογία ἐνεργεῖται διὰ
 τοῦ Κ. Ἰωάννου Ἀγγελουπόλου
 Τυπογράφου.
 Ἐκδίδεται ἀπ᾽ τῆς ἑβδομάδος,
 κατὰ Σάββατον.

Περὶ τῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποινῆς τῆς ἀτιμίας.

Ὁ πολίτης Ἀθηναῖος ἠδύνατο νὰ ἐξκακῇ ὅλα τὰ πολιτικά του δι-
 κασία καὶ προνόμια, ἐνῶς δὲν ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ποινὴν τῆς ἀτιμίας.
 Ὁ εἰς ταύτην καταδικαζόμενος ἐστερεῖτο καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῶν
 νόμων καὶ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαίων. Ἡ ἀτιμία ἀπαντᾷται ὡς
 γνωστὴ ἦδη εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνος, δὲν περιγράφεται δὲ
 ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ. (Δημοσθ. κ. Ἀριστοκρ. σελ. 640), ὅπερ δει-
 κνύει ὅτι ἡ συνδεσμένη μετὰ τὸν ὄρον τοῦτον τοῦ νόμου ἰδέα ἦτον
 οἰκεία ἦδη τοῖς Ἀθηναίοις. Ἡ ἀτιμία ἦτον πολιτικὸς θάνατος· του-
 τέστιν, ὁ εἰς αὐτὴν καταδικαζόμενος ἦτον, ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν,
 καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ, καὶ ἡ περιουσία αὐτοῦ, ὡς μὴ
 ὑπάρχοντες. Ἡ τοιαύτη ἀτιμία, ἢ μόνη ἐν χρήσει ἀναντιρρήτως
 κατὰ τοὺς πικραρχαίους χρόνους, ἦτον ἡ λεγομένη τελεία ἀτιμία· ὁ
 κηρυττόμενος δὲ ἄτιμος διατέλει τοιοῦτος ἐφ' ὄρου ζωῆς, καὶ τὰ τέ-
 κνα αὐτοῦ μετ' αὐτόν. Ὁ Δημοσθένης ὁμιλῶν περὶ ἀτίμου τινος, με-
 ταχειρίζεται συχνὰ τὴν φράσιν ἀκαθάρτα ἄτιμος, ἢ ἀπλῶς ἀτιμᾶται.
 (κατὰ Μειδ. 542. κ. Ἀριστογ. 779 κτλ.) Ὁ Αἰσχίνης (κ. Τιμοκρ. 44
 46) ἀπαριθμεῖ τὰ δικαιώματα, ἅπερ ὁ ἄτιμος ἀπέβαλε. δὲν ἠδύνατο
 νὰ λάβῃ οὐδεμίαν πολιτικὴν ἢ ἱερατικὴν ὑπηρεσίαν, οὔτε ἐν Ἀθήναις
 οὐδ' εἰς ἄλλην ὑποτελῆ τῶν ἀθηναίων πόλιν. δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃται
 κηρυξ ἢ πρέσβυς, νὰ γνωμοδοτῇ, ἢ καὶ νὰ ὁμιλῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν
 τοῦ δήμου, ἢ εἰς τὴν βουλὴν, οὐδὲ νὰ φαίνεται ἕλωσ εἰς τὴν ἀγορὰν.
 Δὲν ἐπιτρέπετο αὐτῷ ἢ ἐπίσκεψις τῶν δημοσίων θυσιαστηρίων, καὶ
 ἀπεκλείετο τῶν δημοσίων θυσίων. Προσβαλλόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ
 καταμηνύσῃ τὸν προσβάλλοντα, οὐδὲ ὡς μάστις νὰ παρουσιάζῃται εἰς
 τὰ δικαστήρια· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐνεκαλεῖτο ὡς ἐναγόμενος. (Δημοσθ.
 κ. Νεαίρ. σελ. 1353. κ. Τιμοκρ. 739 περὶ τῆς Ροδί. ἐλευθ. 200.
 Φιλιππ. Γ'. 122 κ. Μειδ. 542, Λυσ. καὶ Ἀνδοκ. σελ. 222). Ὅλα
 δὲ ταῦτα τὰ δικαιώματα περιλαμβάνονται σχεδὸν εἰς τὴν γενικὴν
 ἔκφρασιν τοῦ ἀλέγειν καὶ γράφειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· διὰ τοῦτο ἀναφέ-
 ρεται συχνὰ, ὅτι ταῦτα μόνον ἀπέβαλεν ὁ εἰς ἀτιμίαν καταδικαζόμε-
 νος. (Δημοσθ. κ. Τιμοκρ. 715, 717, Αἰσχ. κ. Τιμοκρ. 54 καὶ ἐπ.
 Ἀνδοκ. περὶ μυστ. 36. Δημοσθ. κ. Ἀνδροτ. 602, 604.). Τὸ εἰς τὸν
 στρατὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπηρετεῖν ἦτον, οὐχὶ μόνον χρεὶς ἐκάστου
 πολίτου πρὸς τὴν πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ δίκαιον καὶ προνόμιον αὐτοῦ·
 διὰ τοῦτο ὁ ἄτιμος δὲν ἐγένετο οὐδ' εἰς τὸν στρατὸν δεκτός. (Δημοσθ.
 κ. Τιμοκρ. 715) Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἄτιμος ἐστερεῖτο τῆς προστασίας τῶν
 νόμων, δὲν πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτον
 νὰ ἐκλέτῃ τὸν ἄτιμον εἰς τὰς προσβολὰς καὶ ἐξουβρίσεις τῶν πρώην
 συμπολιτῶν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐμψυχώσῃ τὸ πλῆθος εἰς τὸ νὰ κακοποιῇ
 τοῦτον ἀτιμωρητὴ, ὡς δύναιται νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐκ τῆς φράσεως «οἱ
 ἄτιμοι τοῦ ἐβέλοντος» (Πλάτ. Γοργ. 508), ἀλλ' ὅτι ὁ τυχὸν προσβαλ-
 λόμενος ἄτιμος δὲν ἠδύνατο νὰ καταμηνύσῃ τὸν προσβάλλοντα αὐτόν
 Ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω δύο νόμων ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους ἀναφερο-
 μένων, ὅτι τὰ τέκνα καὶ ἡ περιουσία τοῦ ἀτίμου συμπεριελαμβάνοντο
 εἰς τὴν ἀτιμίαν· ὡς πρὸς τὰ τέκνα, ἡ ἀτιμία περιήρχετο αὐτοῖς,
 ὡς ἀναπόφευκτος κληρονομία· ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν δὲ σημαίνει
 ὅτι ἔθεσθερεῖτο ὡς μὴ ὑπάρχουσα, ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθηκευθῇ.
 Ἡ περιουσία τοῦ ἀτίμου φαίνεται πιθανῶς ὅτι δὲν ἐθρημέυετο εἰς ἄλ-
 λην περίστασιν, εἰμὴ ὅτε ἦτον οὗτος ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, ὡς θέ-
 λωμεν ἰδεῖ κατωτέρω. Καὶ λέγων ὁ Ἀνδοκίδης (περὶ μυστ. σ. 36)
 ὅτι «ἄτιμοι ἦσαν τὰ σώματα, τὰ δὲ χρήματα εἶχον», εἶχε φαίνεται
 ὑπ' ὄψιν ὀφειλέτην τοιοῦτον. Ἦτον ξένον ἐν γένει παρὰ τοῖς νόμοις
 τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν περὶ δικαιοσύνης ἰδεῶν αὐτῶν ἡ δήμευσις τῆς
 περιουσίας τοῦ δι' ἐγκλημα εἰς ἀτιμίαν καταδικαζόμενου. (Δημοσθ.

Λεπτ. 504). Εἰς ἀτιμίαν καταδικάζετο ὁ δωροδοκῶν καὶ δωροδοκού-
 μενος· ὁ τὰ δημόσια στερεοζόμενος χρήματα· ὁ ἀποδειλιῶν εἰς τῆς
 πατρίδος τὴν ὑπεράσπισιν· ὁ ψευδομάρτυς· ὁ σοχοφάντης· ὁ ἀδικῶν
 τοὺς ἑαυτοῦ γεννητόρας· ὁ προσβάλλον ἢ ὑβρίζων ἔργῳ ἢ λόγῳ ἀρ-
 χοντὰ τινα, ἐνῶ ἐξετέλει τὰ τῆς ὑπηρεσίας του ἔργα· ὁ ἐνοχος
 μεροληψίας δικαστῆς· ὁ τὴν πατρικὴν περιουσίαν κατασπαταλῶν
 ἀσώτως. (Ἀνδοκ. ἀνωτ., Δημοσθ. κ. Μειδ. 524, 543 περὶ Μιγχαλο-
 πόλ. 200. Διογ. Λαέρτ. Α. 2. 7.). Ὁ εἰς ἀτιμίαν καταδικαζόμενος
 δὲν εἶχε σχεδὸν ἐλπίδα ν' ἀπαλλαγθῇ ποτε αὐτῆς. Ὁ Δημοσθένης
 (κ. Τιμοκρ. 715) μνημονεύει νόμου, κατὰ τὸν ὅποιον, ἡ ἀπὸ τῆς
 ἀτιμίας ἀπαλλαγὴ τινος δὲν ἠδύνατο γὰρ προταθῆ εἰς τὴν ἐκκλησίαν
 τοῦ δήμου, ἐὰν συνέλθῃσι ἀπὸ 6000 πολίτας συγκροτούμενη δὲν
 ἀπεφάσιζε μυστικῶς, νὰ εἰσχωθῇ ἢ τοιαύτη πρότασις· καὶ τότε πάλιν
 ἡ ὑπόθεσις ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ ὅπως ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος θέλωσιν
 νημίσει ἀρμόδιον. Μόνον εἰς καιροῦς, καθ' οὓς ἡ δημοκρατία ἠπει-
 λείτο ὑπὸ μεγάλου τινὸς κινδύνου, ἠδύνατο ὁ ἄτιμος νὰ ἐλπίσῃ τὴν
 ἀνάκτησιν τῶν ἀπολεσθέντων δικαίων του. Εἰς περιστάσεις τοιαύτας
 ἐδίδοτο πᾶσι γενικῶς τοῖς ἀτίμοις ἀμνηστία (Ξενοφ. ἑλλ. Β. 2. 11,
 Ἀνδ. ἀνωτ.).

Δεύτερον εἶδος ἀτιμίας, ἐχούσης τὰς αὐτὰς τῆ ἀνωτέρω συνε-
 πείρας, ἦτον ἡ πρόσκαιρος, ἐπιβληθεῖσα εἰς τοὺς ὀφειλοτάς εἰς τὸ
 δημοσίον· διήρκει αὐτὴ μέχρι τῆς ἀποτίσεως τοῦ χρέους, πηγαζομένου
 εἴτε ἐκ ζημίας ἐπιβληθείσης τινὶ, ἢ ἐκ διαχειρίσεως δημοσίας ὑπη-
 ρεσίας ἢ ἐκ ἐγγυήσεως ὑπὲρ ἄλλου δοθείσης. Μετεβάλλετο δὲ καὶ
 αὕτη εἰς δικαστῆς ἀτιμίαν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἠρνήτο ὅλως τὸ χρεὶς του,
 ἢ δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ πληρῶσῃ αὐτό. Τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐτι-
 ζῶντος δὲν συμπεριλαμβάνοντο εἰς τὴν ἀτιμίαν τοῦ πατρός, ἀλλὰ
 διατέλουν ἐπί τιμα. (Δημοσθ. κ. Θεοκριν. 1322). Ἐὰν ὁ ὀφειλὼν
 ἐπέμενε εἰς τὴν ἀρνήσιν τῆς πληρωμῆς ὑπὲρ τὴν ἐνάτην Πρυτανείαν,
 τὸ μὲν χρεὶς ἐδιπλασιάζετο, ἢ δὲ περιουσία οὗτοῦ ἐπωλείτο. (Ἀνδοκ.
 ἀνωτ. Δημοσθ. κ. Νικόστρ. 1255 κ. Νεαίρ. 1347). Ἐξοφλουμένου
 τοῦ χρέους ἐκ τῆς πωλήσεως τῆς περιουσίας, ἔπαυεν ἡ ἀτιμία. Εἰς
 ἐναντίαν δὲ περίπτωσιν, ἐξηκολούθει ἡ ἀτιμία μέχρι τοῦ θανάτου
 τοῦ ὀφειλέτου, καὶ μετὰ ταῦτα περιήρχετο εἰς τοὺς κληρονόμους αὐ-
 τοῦ, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους διαρκούσα, Δημοσθ. κ. Ἀνδροτ.
 603. Βωσκ πολιτ. οἰκ. Ἀθην. Β. 126). Ἡ ἐνικα δημοσίου χρέους
 ἀτιμία συνδεύετο καὶ μετὰ φυλάκισιν, ὡς συνέβη τοῦτο εἰς τε τὸν
 Ἀλκιβιάδην καὶ τὸν Κίμωνα. Εἶναι ἀβέβαιον ὅμως ἐὰν ἐφυλακίζοντο
 καὶ τὰ τέκνα τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον. Ἐὰν τις ἐνεκα
 δημοσίου χρέους ἐγένετο ἄτιμος, ἐζήτει ν' ἀπαλλαγῇ τούτου, ἢ τῆς
 ἐπιβιβασμένης ποινῆς ὑπέκειτο εἰς ἐνδειξιν. Καὶ ἐὰν ἄλλοις τις ἐπειράτο
 νὰ αἰτήσῃ τοῦτο ὑπὲρ ἐκείνου, ἐστερεῖτο τῆς ἰδίας αὐτοῦ περιουσίας.
 Ἐὰν ποτε πρόεδρος ἤθελε βίβωκινδυνεύσῃ νὰ θέσῃ εἰς ψηφοφορίαν τὸ
 ζήτημα, ἐγένετο αὐτὸς οὗτος ἄτιμος. Ὁ μόνος, ἀλλὰ σχεδὸν ἀκα-
 τήρωτος, τρόπος τοῦ ν' ἀπαλλαγθῇ τις τῆς ποινῆς ταύτης ἦτον ὁ
 ἀνωτέρω, ὡς πρὸς τὴν τελείαν καὶ δικαστῆ ἀτιμίαν, μνημο-
 νευθεῖς.

Τρίτον εἶδος ἀτιμίας ἦτον ἡ λεγομένη ἀτιμία κατὰ πρόταξιν
 (Ἀνδοκ. περὶ μυστ. 17 καὶ 36). ὁ εἰς ταύτην καταδικαζόμενος ἀπέ-
 βαλεν ὀρισμένως καὶ ἐφ' ὄρου ζωῆς τινὰ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δι-
 καίων, κατὰ τὸ εἶδος τοῦ εἰς ὃ ὑπέπιπτεν ἐγκλήματος. Ἐὰν τις,
 π. γ. ἐπαρουσιάζετο ὡς δημόσιος τινος κατήγορος, καὶ ἔπειτα ἐγκά-
 τέλιπε τὴν ὑπόθεσιν, ἢ δὲν ἐλάμβανε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων
 ὑπὲρ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ, καταδικάζετο εἰς ζημίαν χιλίων δραχμῶν
 καὶ εἰς μερικὴν ἀτιμίαν· τουτέστι, δὲν ἠδύνατο τοῦ λοιποῦ νὰ πα-
 ρουσιάζῃται ὡς δημόσιος κατήγορος εἰς παρομοίας ὑποθέσεις. (Δημοσθ.
 κ. Ἀριστογ. 803. Ἀρποκρ. ἐν λ. Δώρων γραφή). Ἐὰν ἡ κατηγορία

ἦτον Γραφὴ ἀσεβείας, ἐστειρέτο ὁ ἀποτυχὼν κατήγορος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐπισκέπτεσθαι ναοὺς τινας. (Ἄνδοκ. περὶ μυστ. 17) ἦσαν δὲ καὶ περιστάσεις τινές, καθ' ἃς, εἰ καὶ δὲν ἐλάβανεν ὁ κατήγορος τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, δὲν καταδικάζετο εἰς ἀτιμίαν τοιαύτην, οὐδ' εἰς ἄλλην ποινήν. Τούτο δὲ συνέβαιεν, ἐν ἐκταγορεύσει τοῦ πρώτου ἀρχοντος ἐπὶ κακοποιήσας τῶν γονέων αὐτοῦ, ἢ ὄρφανῶν ἢ κληρονόμων. (Meier de bon damnat. σελ. 133) καὶ ἄλλαι, καθ' ἃς, ὁ ἠτώμενος κατήγορος καταδικάζετο μόνον εἰς χρημῖαν 1000 δραχμῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἀτιμίαν τινά. (Πολυδ. Ὀνομαστ. Π. 53). Ὁ περὶ τῆς τοιαύτης ἀτιμίας νόμος φαίνεται ὅτι δὲν ἐκτειρετο αὐστηρῶς πολλαῖς. (Hæck oik. Ἀθ. Β. σελ. 112). Ὁ Ἀνδοκίδης ἀναφέρει καὶ ἄλλα τινὰ εἶδη τῆς κατὰ πρόσταξιν ἀτιμίας, ἀλλὰ ταῦτα φαίνεται ἐπιβέβηκτον περὶ τὰ τέλη τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· ἄλλως τε τὸ χωρὶν τούτου τοῦ βήτορος (μυστ. σελ. 36) εἶναι τέσον σκοτεινὴν ἢ ἐρηρμένον, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξερχθῶσι ἀνὰ τὴν ἀνάγκη συμπεράσματα. (Wachsmuth Hellen. Altenth II 1 σελ. 247). Τὰ τέκνα τῶν εἰς θάνατον καταδικαζομένων, ἐγκλημάτων ἕνεκα, ἦσαν ἄτιμα· ἀγνωστον δὲ ἐπὶ πόσον διέτεινον ὑπὸ τὴν ποινήν ταύτην τὰ τοιοῦτον γονεῖν τέκνα. Ἐὰν ὁ εἰς ὀπιονήσῃ εἶδος ἀτιμίας καταδικαζόμενος εἰσέλθῃ τινὰ τῶν δικαίων, ἄπερ ἕνεκα ταύτης ἀπέβαλε, ὑπέκειτο ἀμέσως εἰς ἀπαγωγὴν ἢ ἐνδείξιν, καὶ ἀποδικνουμένοις ἔνοχος ἐτιμωρεῖτο παραχρησάμενος, ἄνευ περαιτέρω διαδικασίας.

Τὰ μὲ ποινὴν ἀτιμίας τιμωρούμενα ἐν Σπάρτῃ ἐγκλήματα δὲν εἶναι γνωστά, καὶ οὐδὲ βήτως ἀναφέρονται εἰς τινὰς περιστάσεις ὑπὸ τὸν νόμον. Ἄπεστιν εἰς τὴν κοινὴν γνώμην νὰ θεωρῇ καὶ μεταχειρίζεται ὡς ἄτιμον τὸν παραβάτην τῶν παρ' αὐτοῖς νομιμισμένων. φαίνεται δὲ ὅτι, πᾶς μὴ δικαιώμενος κατὰ τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐθνικοὺς θεσμοὺς, ἀπέβαλε τὰ τοῦ τελειοπολίτου προνόμια (Ξινοφ. Λακ. Πολιτ. 10. 7. 3). Ἰππάρχου νόμος βήτως διακελεύων νὰ γίνῃται ἐκπτώσις τῆς τάξεως τοῦ πολιτοῦ, πᾶς μὴ δυνάμενος ἢ μὴ θέλων νὰ συνεισφέρῃ τὸ μέρος αὐτοῦ εἰς τὰ δημοσία συστήματα. (Ἀριστοτέλ. Πολιτ. Β. 6 σελ. 59 ἐκδ. Gottling). Ὁ ἀνώτερος ὄρος τῆς ἀτιμίας καταγινώσκετο κατὰ τὸν τρέσαντος, τοῦτέστι κατὰ λεπτωτάτους ἐκ τοῦ στατοῦ ἐν καιρῷ μάχης, ἢ ἐπανερχόμενος εἰς Σπάρτην ἄνευ τῶν συστρωτιῶν αὐτοῦ, ὡς ἐπαρξεν ὁ Ἀριστοδῆμος μετὰ τὴν ἐν Ὀερμοπούλαις μάχῃν. (Ἡρόδ. Ζ. 231.) Εἰ καὶ εἰς τοῦτον ἢ ἀτιμία καὶ αἰ ἐξουθενητικαὶ αὐτῆς συνέπειαι ἐπιβλήθησαν παρὰ τῆς κοινῆς γνώμης· ἀριστεῖσαι ὁ ἴδιος ἄλλαξοῦ ἀπέπλενε τὴν κληίδα ταύτην. Οἱ ἐν Σπάρτῃ εἰς τοῖς Ἀθηναίοις παραδοθέντες Σπαρτιάται ἐτιμωρήθησαν μὲ ἀτιμίαν, ἀποβαλόντες πᾶσαν ἀντιποίησιν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, καὶ ἀνίκων νομικῶς καταστάντες τοῦ πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν. Μετὰ ταῦτα ὅμοι ἀνέκτισαν ἄπερ εἶχον ἀποβαλεῖ δικαία. (Θουκ. εἰ. 34). Οἱ ἄγχοι οὐδὲν ἔφερον τὴν ἀτιμίαν τοῦ μὴ τιμᾶσθαι ταῖς τῆ προσβουτικῆς ἡλικίᾳ ἀποδοθέντα τιμᾶς ἦτον δὲ αὐτοῖς ἀπαγορευμένον, νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τελετὰς ἑορτῶν τινῶν· ἠναγκάζοντο δὲ συνήθως ν' ἀποῖον ἀμακὰ τινὰ ἀτιμωτικά καθ' ἑαυτῶν. Οὐδεὶς ἀτιμος ἠδύνατο νὰ νυμφευθῇ θυγατέρα πολιτοῦ Σπαρτιάτου· μὲν δ' οἷτος ἄγχοις ὑπέκειτο καὶ εἰς τὰς ἀτιμίας τῶν ἄγαμων γερόντων. (Πλουτ. Ἄγγλοι. 30, Muller Dor. IV 4. 3). Ὁ ἐν Σπάρτῃ ἄτιμος, ἐν καὶ ὑπέφερε πολλὰς ἐξουθενώσεις, δὲν ἐστειρέτο ὅμοις τῆς προστασίας τῶν νόμων. Καὶ τοῦ τρέσαντος αὐτοῦ ἢ ἀτιμία ἦτον ἡπιωτέρα τῆς παρ' Ἀθηναίους τελείας ἀτιμίας. Ὁ ἀτιμος ἐν Σπάρτῃ ἐξῆσαι ἐνὶ οἴστῃ περιορισμένους πως πολιτικά τινὰ δικαία, ἀλλὰ μὲ τρόπον δηλοῦντα τοὺς παρούσι τὴν ἀτιμίαν του.

—000—

Περὶ δακτυλίων τῶν ἀρχαίων.

Ἡ χρῆσις τῶν δακτυλίων ἐν Ἑλλάδι ἦτο γενικῆ. Πᾶς ἐλεύθερος ἐφόρει δακτύλιον, καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, οὐχὶ ὡς κοσμημα, ἀλλὰ πρὸς χρῆσιν, διότι οἱ δακτύλιοι ἐχρησίμευον συγχρόνως καὶ ὡς σφραγίδες. Πότε δὲ ἤρξατο παρὰ τοῖς Ἕλλησι τὸ ἔθος τοῦ φέρειν δακτυλίου εἶναι ἄγνωστον. Παρατηρήθη ὅμοι, καὶ σημειωθὲν καὶ Πλίνιος (33, 4) ὅστις εἰς τὰ ἑρκρικά πενήματα οὐδεὶς γίνεσθαι περὶ αὐτῶν λόγος. Εἰς μεταγενέστερα δὲ φαντασιάζονται πλάσματα καὶ εἰς περὶ ἀποδείξεως, ἐν αἷσι μίγνυνται συνήθως τὰ νεώτερα μετὰ τῶν ἀρχαιοτέρων ἠθῶν, οἱ ἀρχαιοτάτοι τῶν ἠρώων παρίστανται σφραγιδοφόροι

(Πλουτ. Α. 17. Γ. 30 Ἑβρίπ. Ἴρι γ. ἐν Αὐλ. 154 ἱ π π ο ὶ λ. 859). Ἀλλὰ τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι τὸ ἔθος τοῦ φέρειν δακτυλίου ἤρθε εἰς Ἑλλάδα ἐκ Ἀσίας, ὅπου ἦν πάγκοιον (Ἡρόδ. Α. 195.—Πλάτ. Π ο λ ι τ. Β'. 359). Ἐπὶ Σόλωνος φαίνεται ὅτι ἦσαν κοιναὶ αἱ σφραγίδες, προσέτι δὲ καὶ ἡ κατάχρησις τῆς παραποίησεως αὐτῶν, διότι διογένης ὁ Δαέρτιος (Α'. 57) ἀναφέρει νόμον τοῦ Σόλωνος ἀπαγορευόντα τοὺς σφραγιδογλύφους νὰ διακρίνωσι τὸν τύπον τῶν σφραγίδων ὅσας ἐπώλουν. (Παραδείγματα παραποιημένων σφραγίδων εἶδ. ἐν Becker, Charicles, II, σ. 217). Ἀλλ' ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν, ἂν ἀπὸ τῶν χρόνων ἦδη ἐκείνων οἱ δακτύλιοι περιείχον ἑγγλύφους πολυτίμους λίθους, καὶ πιθανώτερον φαίνεται ὅτι τότε αἱ σφραγίδες ἐχαράσσοντο μᾶλλον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μετάλλου τοῦ δακτυλίου, ὅπερ ἀπαντᾷται πολλαῖς καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους. Οἱ τοιοῦτοι δακτύλιοι, οἱ μὴ ἔχοντες λίθους ἢ ψήφους, ἐκαλοῦντο ἀψήφιοι. (Ἄρτεμιδ. Ὀνειροκρίτ. Β'. 5). Μεταγενεστέρως δὲ οἱ δακτύλιοι ἐφέροντο μᾶλλον ὡς κοσμήματα ἢ πρὸς χρῆσιν, καὶ πολλοί, μὴ ἀρκούμενοι εἰς ἓνα καὶ μόνον, ἔφερον δύο καὶ τρεῖς ἢ καὶ πλείονας, τινὲς δὲ μάλιστα ἀναφέρονται κατακαλύπτοντες διὰ δακτυλίων τὰς χεῖρας των (Πλάτ. ἱ π π. Ελ. σ. 368 Ἀριστοφ. Ε κ κ λ η σ. 632; Ν ε ρ σ. 332, καὶ τὰ σχολ. Δελφ. Δ λ μ ο σθ. σ. 29 Διογ. Λαέρτ. εἰ. 1). Καὶ αἱ ἑλληνίδες δὲ ἔφερον δακτυλίου, ἀλλὰ σπανιώτερον ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ, ὡς φαίνεται, ἦσαν πολυτελεῖς, διότι ἀναφέρονται τινὲς ἐξ ἡλέκτρου καὶ ἐξ ἐλέφαντος (Ἄρτεμιδ. αὐτ.). Οἱ δὲ λακκαδαίμονες λέγονται σιδηροῦς ἔχοντες πάντοτε δακτυλίου. Πλ. 33, 4) ἐφέροντο δὲ συνήθως αἱ δακτύλιοι εἰς τὸν παράμεσον δακτύλιον (Πλουτ. Συμποσ. Δ'. Gellius X. 10). Ἐκτός δὲ τῆς Σπάρτης οὐλαμοῦ τῆς Ἑλλάδος δὲν λέγεται ὅτι οἱ νόμοι ἠθέλησαν ποτὲ νὰ περιορίσωσι τὴν πολυτέλειαν τῶν δακτυλίων, καὶ τὸ φέρειν αὐτοῦ χρυσοῦ δὲν φαίνεται ὅτι περιορίσθη ποτὲ εἰς ἰδιαιτέρῳ τινὰ τάξιν τῆς κοινωνίας. Τινὲς τῶν νεωδοξῶν ἔφερον πρὸς ἐπιδείξιν δακτυλίου πολυτίμους τὴν ἐπιφανείαν, ἀλλὰ κενός ἐσθθεν. καὶ πλείονες εὐτελοῦς ὕλης. (Ἄρτεμιδ. Αὐτ.). Ἄλλοι δὲ εἶχον δακτυλίου ὑπερῶν μέρους, καὶ ἄλλοι πάλιν ἔφερον τὸ θέρος ἄλλους καὶ τὸν γυναικῶν ἄλλους (Quint XI. 3 Jun. I 28 Mart, XI, 59 XIV 123). Τὸ περιωρισμένον δακτύλιον τοῦ τυράννου τῆς Σάμου Πολυκράτους χρυσοῦσθεν, ἢ δὲ σφραγὶς σμαράγδου λίθου ἦτον κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Γ'. 41) τὸ δὲ ἐν αὐτῇ γυγυμμένον ἦτον ἄρα (Κλημ. Προκ. 3. σ. 247.)

Ἐχρησίμευον δὲ οἱ δακτύλιοι, ἢ μᾶλλον αἱ ἐπ' αὐτῶν ἐπιεκαγραμμένα σφραγίδες, ὡς παρ' ἡμῖν, εἰς σφραγίδας ἐπιστολῶν, συμβολαίων, κτλ. προσέτι δὲ ὅταν ἐμκρόνοντο οἱ ἀρχαίοι ἀπὸ τὰς οἰκίας των ἐσφραγίζον συνήθως τὰς ἀποθήκας καὶ τοὺς θησαυροὺς των πρὸς ἀσφάλειαν κατὰ τῶν κλεπτῶν, ἢ κατὰ τῶν δούλων κυρίως. Οἱ δὲ ἐπιεκαγραμμένοι τύποι ἦσαν παντοῖοι, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐκ τῶν πολυπληθῶν σωζομένων ἀρχαίων δακτυλιοῦ λίθων. Καὶ εἰς μὲν τινὰς παρίσταντο εἰκόνες θεῶν, ἢ μυθολογικαὶ ἢ ἐκ τῆς τῶν θεῶν λατρείας σκιαι, ἐπὶ τῶν δὲ εἰκόνες προγόνων ἢ φίλων, ἢ συμβολικαί τινες νύξεις ἐκ τῆς ἀληθείας ἢ μυθικῆς ἱστορίας τῆς οἰκογενείας. (Cic. in Catil. III. 5. Val. Max. III. 5. 1. Cic. de Finib. V. I. Suet. Tib. 58. 63. Pl. II, 7 κτλ. κτλ.). Οὕτως ἔφερον ὁ Σύλλας δακτύλιον ἔχοντα ἐπιεκαγραμμένον ἐπὶ τῆς ψήφου τὸν Ἰουγούρθαν παραδιδόμενον (Pl. 37, 4. Πλουτ. Μ α ρ. 10), ὁ Πομπήιος εἶχε δακτύλιον ἐπ' οὐ παρίσταντο τρεῖς τρόπαια (Σίον Κάσο. ΜΓ'. 18), καὶ ὁ Ἀβγύουτος εἶχε κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς σφραγίδα τὴν σφίγγα, ἔπειτα δὲ τὴν προτομὴν Ἀλεξάνδρου, καὶ τέλος τὴν προτομὴν ἑαυτοῦ, ὅπερ ἐμιμήθησαν καὶ πολλοὶ τῶν διαδόχων του (Pl. 37, 4. Suet. Ang. 59 Σίον Κάσο. ΝΑ'. 3. Spartian Had. 26). Ἡ πρωτίστη τοῦ δακτυλίου ἀξία συνέστατο εἰς τὸ πολυτίμω τῆς σφραγίδος, ἢ μᾶλλον τῆς ἐργασίας αὐτῆς. Ἦν δὲ ἡ σφραγὶς συνήθως α σ ρ δ ο ν ε ζ, λίθος οὐ τὸ ποιητικῶς παρεῖχεν εἰς τὸν τεχνικὴν ἀξιόλογον ἀφορμὴν ἐπιτηδεωτῶν συνθέσεων. Εἰς τὴν ψυχρογλύφον οἱ νεώτεροι οὐδέποτε παρήγαγον τι ἀντάξιον τῆς ἀρχαίας τέχνης. Εἶχε δὲ πολλαῖς καὶ αὐτὸς ὁ δακτύλιος, καὶ ἡ σ φ ρ ε ν δ ο ν η ζ π ε α λ ι ε ς (τὸ μέρος οὗπου ἐνεπιθετο ἡ σφραγὶς) ἀξιόλογον ἐργασίαν.

Πολλὰ δυσσεϊδαίμονια συνέλχοντο μετὰ τῆς τῶν δακτυλίων χρῆσεως, καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων καὶ ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων χρόνων, καὶ εἴτι μᾶλλον ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι παρὰ ἐν Ῥώμῃ· καὶ πολλοὶ ἐ-

κερδοσκοποῦν πολλοὺν μαγικῶς δακτυλίου, προφυλάττοντας δὲ ἐν ἀπὸ ἀσθενοῦς κινδύνους, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπὸ δαιμονιακῶς ἐπιπράξις. Τοιοῦτος ὁ Εὐδῆμος ἐν Ἀριστοφάνει (Πλουτ. 883, καὶ τὰ σχολ.), καὶ ὁ Φέρτατος ἐν Ἀντιφάνει (παρ' Ἀθην. Γ'. σ. 123). Ἦν δὲ οἱ τοιοῦτοι δακτύλιοι συνήθως ἐξ εὐτελοῦς ὕλης, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς τιμῆς αὐτῶν (μαῖς; σμαράγδης) εἰς τὰ δύο μνημονευθέντα παραδείγματα, καὶ ἐπιζητούσθη κυρίως ὑπὸ τῶν χρυδαίων. Ἐπ' ἀρχαίῃ δὲ καὶ τινὲς περίφημοι δακτύλιοι ἀναφέρονται ὑπὸ ἀρχαίων συγγραφέων, ὡς μαγικὴν δύναμιν κεκτημένοι, οἷον ὁ δακτύλιος δὲ εὐρεῖν ὁ Γύγης ἐντός τήφου (Πλάτ. δ η μ ο κ ρ. Β'. σ. 351 κτλ. Pl. 33, 4.) ὁ τῆς Χαρκιλείας (Πλουτ. Α ἱ θ. Δ'. 8), καὶ ὁ σιδηροῦς τοῦ Εὐκράτου (Λουκ. Φιλοσφ. 17) ἰδ. Bekker, Charicles II. σ. 398, κτλ. Kirchmann, de Annulis, Slesvig. 1637. P. Burmann, de Jure Annulorum. Ultraject. 1734.)

—000—

Ὁ ἐν Λονδίῳ ναὸς τοῦ ἁγίου Παύλου.

Ὁ ἐν Λονδίῳ ναὸς τοῦ ἁγίου Παύλου εἶναι φιλοδοκημένος ἐπὶ ὑψώματος πρὸς τὸ βόρειον μέρος τοῦ Ταμίσου. Ὁ ἐπὶ τῆς ἰδίας θέσεως ἀρχαῖος ναὸς, ἐπ' ὀνόματι τοῦ αὐτοῦ ἁγίου, ἐνεργήθη τῇ 1666· Καθαρσιολογίας τῆς θέσεως ἀπὸ τῆς ἐρείκης τῆς παλαιᾶς οἰκοδομῆς, ἤρξατο ἡ θεμελίωσις τῆς νῦν ὑπαρούσης. Τὴν 21 Ἰουλίου τοῦ 1675 ἐτέθη ὁ πρῶτος θεμελιῶς λίθος· εἰς δέκα ἐτὴ ἐτελείωσαν οἱ τοιοῦτοι τοῦ χρυσοτάσιου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πλευραῖς περὶ τῶν, ἐπὶ δὲ καὶ αἱ περιφερεῖς σταῖ τῆς βορείας καὶ τῆς μεσημβρινῆς πλευραῖς. Ὁ τελευταῖος δὲ καὶ κορυφαῖος λίθος τῆς οἰκοδομῆς ἐτέθη ἐπὶ τῆς ἀνωτάτης ἀκρας τοῦ ναοῦ τῇ 1710, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ βασιλίσσα Ἄννα καὶ αἱ βουλαὶ τῶν λόρδων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων ἐκκλησιασθέντες τὸ πρῶτον ἐν αὐτῇ.

Ἡ ὅλη οἰκοδομὴ ἐπερατώθη εἰς 35 συνεχῆ ἐτῆ, ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀρχιτέκτονα, Χριστόφορον Βρέννο, ὑπὸ τὸν ἴδιον πρωτοτέκτονα, Θωμᾶν Στρέγγον, καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἐνὸς ἐπισκόπου Λονδίῳ, τοῦ Ἑβρίκου Κέρτον. Ἡ οἰκοδομὴ εἶναι κτισμένη ἐκ πορφυρεοῦς λίθου καὶ ἐχει τεταυρωσθεῖς. Δύο σαιραὶ μονολίθων κίωνων χωρίζουσι τὰς ἐσωτερικὰς εἰς μεσοδόμων καὶ πτέρυγας. Τὸ πρὸς δυσμᾶς πρόσωπον εἶναι λαμπρὸν ἢ τὴν μεγάλην εἰσοδὸν σχηματίζουσα ὑψηλὴ σταῖ συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα κορινθιοῦσθων κίωνων, καὶ ὑπερῶν ἔχει ἐπ' ἐκείνῃ ἀνωθεν τὸν κίονος στύλον, ἀνερούσαν τρίγωνον ἀέτωμα. Ἐν τῇ θρησκῇ παριστάνεται δι' ἀναγλύφου ἢ ἐπιστοφῆ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἔργον φραγκίσκου κήρυκτος. Τὴν βορειοδυτικὴν καὶ νοτιοδυτικὴν γωνίαν ἐπισκομοῖσι δύο πύργοι. Ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς πλευραῖς, ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὴν βορείαν, εἶναι φαίνεσθαι ἐνεργήσαντες ἐκ φλογῶν με ἐπιγραφῶν Resurgam (ἀναστήσομαι).

Ἐὸ ὅλος τοῦ ἁγίου Παύλου εἶναι ἐν τῶν ἀξιοθεσιῶν σημείων τῆς προσώψεως τοῦ ναοῦ. Τὸ μήκος τῆς ὅλης οἰκοδομῆς εἶναι 524 ἀγγλικῶν ποδῶν, τὸ δὲ πλάτος 286· τὸ ὑψηλότερον δὲ σημεῖον αὐτῆς 370 ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἡ ἐσωτερικὴ διακόσμηση τοῦ ναοῦ δὲν εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν. Τὸ ἐδαφος εἶναι ἐστρωμένον μὲ πλάκας τετραγώνους ἐκ λίθου λευκοῦ καὶ μελανοῦ ἀμοιβασθόν· ἡ ὀροφίτις δὲ τούτου καταστάνει ἐπιεικεστέρων τὸ ἀδικακόμητον τῆς γωνιῆς ἐπιφανείας τῶν τοίχων εἰς τὸν θεατὴν. Ἐχρησικαὶ αἰχμητικῶς ἐπισημασθεῖσαι ἀντήρττανται ὑπὸ τὸν θόλον καὶ τὸν ὄροπον τοῦ ναοῦ.

Εἶναι ὀραταὶ λίαν αἱ παριστώσαι τὰ γεγονότα τοῦ βίου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰκόνες, πεποιημέναι ὑπὸ Ἰακώβου Ὁρόνχιλλ.

Ὁ μὲγας κώδων, 11470 ἀγγλικῆς λίτρας ἔλκων, κρούεται μόνον ἐν τῇ ἀποδοίσει μέλους τινὸς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, τοῦ δευτέρου τοῦ Λονδίῳ, τοῦ Ἐπισκόπου τῆς ἰδίας πόλεως, καὶ τοῦ πρεσιτάτος τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς.

Διὰ τὰ ποιητικῶς τὴν ἐσωτερικὴν μονοτονίαν τοῦ ναοῦ, ἀπερασίθη τῇ 1790, νὰ στηθῶσιν ἐντὸς μνημεῖα καὶ ἀνδριάττας ἐνδοσῶν νεκρῶν καὶ τὸ πρῶτον ἤγειρον εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ Ἰωάννου Χορβάτου (1776). Τὸ μνημεῖον τοῦ Νέλσονος, ἐνταφιασμένον ἐν τῇ μέσῳ τοῦ ναοῦ, εἶναι ἔργον τοῦ Φλαζμάνου. Ἐπαύρουντι ἐν αὐτῷ μνημεῖα διαφόρων ἐνδοσῶν ἀνδρῶν τυνευῶτων (1).

(1) Ἐντός τοῦ ναοῦ τούτου ὄληαι ἐπιγραφικῆς, βασιλικῆς βίβλου, καὶ ὁ ἀρτίως ἐπισημασθεῖσαι ἀπὸ τοῦ Οὐάλλικου, παρὰ τῇ ἐνδέρῳ κήλκων.

Ἐπὶ τῆς εἰσοδοῦ τοῦ χρυσοτάσιου ὑπόρχει μαρμαρένος πλάξ ἐχούσα τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν.
Ἐνταῦθα ἀναπαύεται Χριστόφορος Βρέννος, ὁ τὴν ἐκκλησίαν ταύτην δεῖμας, καὶ βιώτας πλέον ἦτον διδύμος ἀδελφῆς τοῦ ἰδ. Λουδοβίκου· πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἡμετέρου τούτου ἀνήγγειλον δύο ποιμένες Λουδοβίκου τῷ Ἰδ'. εἰ ἡ βασιλίσσα θέλει γεννηθεῖ δύο τέκνα, τὰ ὑποῖα ἔθελον ἐπιφέρει ἐμφύλιον πόλεμον, ὅσον τὸ βασιλεῖον συνταράζοντα ἀκούσας ταῦτα ὁ ἡμερῶν οὗτος ἀπερῶσις ν' ἀποχωρήσῃ δὲ δευτερογενὲς, διὰ τὴν προλάσθῃ τὰς μελλούσας ταραχάς. Εἶσαι δὲ καὶ τινὲς πιστεύοντες, ὅτι ὁ ἀγνωστος φυλακισμένος ἦτον τὸ πρῶτον τῆς μεταξὺ τῆς βασιλίσσης Ἄννης τῆς Αὐστριακῆς καὶ τοῦ Δουκῆς Βουκιγγάμου ἀμεῖτου σχέσεως — ἀλλὰ ἡ γνώμη αὕτη ἀπερῶσιση ἀποχώνωτος. Ὅτε τὸν Ἰούλιον τοῦ 1789 κτιστῶν ἢ Βασίλην, πολλοὶ περιῶρι εἰσῆλθον ν' ἀνακαλύψωσιν ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ προνοῦ τοῦτου ἐγγράφα, δυνάμενα νὰ ἐπιχύνωσι φῶς ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου προβλήματος. Εἰς τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν τῆς ἐφημερίδος ἐπιγραφημένης ὦρα ἀνεῖσθη, ἐκδιδομένης ὑπὸ τινος πατριώτου, ἐν τῇ 386 σελίδι, Αὐγούστου 13 1789 ἀναφέρεται σημειώσις γεγραμμένη ἐπὶ παιγνιογράφου, τὸ ὅσον ταχάως εὐρέ τις τὸν ἐπισκοπευμένον τὸν Βασίλην, ἑμοῦ μὲ ἀλλὰ ἐγγράφα. Τὸ χαρτίον αὐτὸ περιέχον τὸν ἀκατάληπτον ἀριθμὸν, 64, 389, 000 καὶ τὴν ἐξῆς σημείωσιν. «Φουκῆτος, ἐρχόμενος ἐκ τῆς ἀποκαταστάσεως μετὰ τὸν Ἰαννουάριον ἔπειτα X... X... X... καὶ ὑποκῆτο ὁ Κερσάδωνος (Kersadwin) ὁ ἐρημιτογράφος ὄρωλοσγῆ ὅτι εἶδεν ὁ ἴδιος τὸ χαρτίον τοῦτου. Ὁ Regnault Warin, ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ μυθιστορήματος αὐτοῦ ἐπιγραφημένου α ὁ ὑπὸ σιδηροῦν προσωπίδων ἀνθρωπος,» περᾶται διὰ πολλῶν ἐπιχειρημάτων ν' ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ ἀγνωστον τοῦτο ὑποκείμενον ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Βουκιγγάμου καὶ Ἄννης τῆς Αὐστριακῆς· ἔρθεσε νὰ δημοσιεύσῃ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. Εἰς τὸ σύγγραμμ τὸ ἐπιγραφημένον Melanges d'histoire et de literature (Paris 1817.), ὑπάρχει διατριβὴ περὶ τοῦ σιδηροῦ προσωπείου, ἐν ᾗ ἐξετάζονται μὲ πολλὴν κρίσιν ὅλοι αἱ περὶ τοῦ ἀτόμου τούτου ὑποθέσεις, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἰπποτάου Taubles προθέντος τῆς Γαλλίας εἰς Σπρίαν, ἐν ἔτει 1771, ὅστις ἐν ὑπομνήματι δημοσιεύονται ἐν Παριείοις (1825) ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ἀγνωστος φυλακισμένος ἦτον πατριάρχης τις τῶν Ἀρμενίων, ὀνόματι Awedick, ἀπελαθεῖς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, κατ' αἰτήσιν τῶν Ἰησουϊτῶν, χρόνους τινὰς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαζαρίνου· ἀλλ' ἔπειτα ἀντιράσκων, περῶνει τὸν λόγον του οὕτω. « Μετὰ ἀμερὸληπτον ἔρευναν, σταθμισεσ ὅλας τὰς περιστάσεις, δὲν δύναμαι ν' ἀμειβάλλω, ὅτι οὗτος ἦν υἱὸς Ἄννης τῆς Αὐστριακῆς, χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ ὀρίσω τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ». Ἄλλοι τέλος διατείνονται, ὅτι ὁ φυλακισμένος οὗτος ἦτον ὁ Ἀδῶν Ἰωάννης ἐκ Γουζάγγης, νόθος ἀδελφῆς τοῦ Κερσῶλου Φερδινάνδου Δουκῆς τῆς Μαντοῦης. Ἐπιστολῇ δὲ τις τοῦ Βαρβασιεύ, χρονολογημένη τὴν 17 Νοεμβρίου 1697, λέγουσα πρὸς τὸν Σιντ Μάξρ « χωρὶς νὰ φανερώσῃ εἰς οἰονήσῃ τὰς πράξεις τοῦ παλαιοῦ σου φυλακισμένου, » καταστρέφει ὅλας ὑποθέσεις καὶ εἰκασίας, κατὰ τὰς ὁποίας, ὁ δυστυχὴς οὗτος ἀνθρωπος ὦρθε τὴν τυλατωρίαν του μόνου εἰς τὴν ὑόχην τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

—000—

Ἡ λέξις Ταρτούρος καὶ ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ καὶ πολλαῖς ἄλλαις τῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ἦδη, σημαίνει ὑποκριτὴν, ἐκ τῆς ἐξῆς αἰτίας τὴν ἀρχὴν λαδούσα.

Ὁ περιηρότερος κωμωδοποιὸς τῆς Γαλλίας Μολιέρου ἐπέγραψε τὴν ἀρίστην τῶν κωμωδιῶν του, παρκαταθεσῶν τὸ πρῶτον τῇ 1664 ἐνό-

πιον Λουδοβίκου τοῦ ιδ'. μετ' τὸ ὄνομα τοῦ κυριωτέρου ἐν αὐτῇ προσώπου, τοῦ ἥρωος ἄλλως τοῦ δράματος. Ἀναφέρουσι τινες ὅτι ὁ ὁ Μολιέρος ἤθελε νὰ σκώψῃ διὰ τῆς κωμωδίας του ταύτης, ὑπὸ τὸ μνησθὲν ὄνομα, τὸν πνευματικὸν τοῦ Λουδοβίκου ιδ'. Lachaise, τὸν ὅποιον εἶδε βιβρώσκοντα μετὰ πολλῆς ὀρέξεως ἡμέραν τινα ὕδνα (γαλλιστὶ truffe). Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι ὁ ποιητὴς τυχὼν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐν Παρισίοις ἀπεσταλμένου τοῦ Πάπα, εἶδε δύο μοναχοὺς προσευχομένους φαινομένως ἐν κατανοῦναι, ὅτε Ἐλθετός τις εἰσελθὼν καὶ φέρων πρὸς πώλησιν ὕδνα, οἱ μοναχοὶ οὗτοι, οἷον ἐπιλαθόντες ἑαυτοὺς, ἀνέκραξαν μετὰ προσευχόμενοι Κύριε! ὕδνα! νὰ ὕδνα! (O Signore! tartuffi! tartuffi!). Ἀλλὰ τὸ δεύτερον τοῦτο ἱστορήμα εἶναι ἦτον τοῦ πρώτου πιθανόν. Ὁ Μολιέρος εἶχεν ἤδη ἀποκλήσει πολλοὺς ἐχθροὺς κληρικούς τε καὶ νομικοὺς, καὶ ἱατρούς· ὅλοι δὲ οἱ μωροὶ καὶ δεισιδαίμονες ἀντενήργουν, ἵνα μὴ παρασταθῇ καὶ δημοσίως ἡ ἐνώπιον τοῦ Λουδοβίκου παρασταθεῖσα κωμωδία αὐτῆ. Δύο ἔτη ὁ Μολιέρος ἐζήτηε εἰς μάτην ἀδειαν παρὰ τῆς αὐλῆς, τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Πάπα, τῶν ἀνωτέρω κληρικῶν κ.λ. δοθείσης ἐπὶ τέλους ἀδείας διωρίσθη ἡ πρὸς παράστασιν ἐσπέρα καὶ ὥρα· τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀρθῇ τὸ προσκλήριον, ἔφθασε διαταγὴ διακελεύουσα νὰ μὴ παρασταθῇ ὁ Ταρτούφος, τότε ὁ Μολιέρος, παρουσιασθεὶς ὁ ἴδιος ἐνώπιον τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, εἰδοποίησεν αὐτὸ μετὰ τὰς ἐξῆς λέξεις, ἀναφερομένης διρορομένης εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Κριτηρίου ἐξ οὗ ἐπήγαγεν ἡ διαταγὴ, «ὁ κύριος Πρόεδρος δὲν θέλει νὰ τὸν παραστήσωσι,» (τὸν Ταρτούφον δηλαδὴ ἢ τὸν Πρόεδρον;) Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τῷ 1669 ὁ Μολιέρος ἐπέτυχε τελείαν καὶ ἀνέλκητον ἀδειαν ἵνα παρασταθῇ ἡ κωμωδία του· καὶ ἐπὶ τρεῖς μῆνας παριστάνοτο ὁ Ταρτούφος ἀδιακόπως, ὅπερ ἀποδεικνύει ἀποχωρῶντως πίσσον ἀληθῆς καὶ δικαία ἦτον ἡ κωμωδία αὐτῆ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐπήγαγε ἡ γενικὴ πρὸς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς ἔθνεσι σημασία τοῦ ὀνόματος Ταρτούφος, τὸν ὑποκρίτην σημαίνουσα.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Εἰς τὴν ἐφημερίδα ὁ Αἰὼν, τῆς 1 ἀρχομένου, γίνεται παράπονον πρὸς τὸν κύριον ὑπουργὸν τῆς παιδείας, διότι ἀφοῦ ἐπαξίως προεβιβάσθησαν ἀπὸ ἐπαρχιακῶν εἰς νομαρχιακοὺς οἱ δημοδιδάσκαλοι Νικόλαος Ψαυζόπου καὶ Ἰωάννης Βλαστός, παρελείθη νὰ προβιβασθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ ὁ ἀπὸ πολλοῦ τὸν δῆμον Ἐρμουπόλεως τὰ μέγιστα ὠφελῶν διὰ τῆς διδασκαλίας του ἐπαρχ. δημοδιδάσκαλος Ε. Μαγγάκης. Ὁ κύριος ὑπουργὸς δὲν ἐγνώριζε τὸν τοιοῦτον καθὼς οὐδ' ὁ νῦν διευθυντὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων, διότι εἰς τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ὑπουργείου τηρούμενα πρωτότυπα τῶν πρὸς τὸν διαληφθέντα Μαγγάκην διευθυνομένων ἐγγράφων, ἐπεγράφετο οὗτος Νομαρχιακός· πῶς τοῦτο ἐγένετο οὐκ οἶδαμεν καὶ δέον ν' ἀπολογηθῇ ὁ πρῶν διευθυντὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων. Νομίσας δὲ ὁ νῦν ὑπουργὸς καὶ ὁ διευθυντὴς ὅτι ἦτον πραγματικῶς τοιοῦτος ὁ Ε. Μαγγάκης δὲν ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτοῦ τίποτε· γνωσθεὶς ἤδη τῆς ἀπάτης πεποιθήμεν ὅτι θέλει δικαιωθῆ ὅθεν δεῖ ὁ, περὶ οὗ τὸ ἐν τῷ Αἰῶνι παράπονον, δημοδιδάσκαλος κύριος Μαγγάκης.

— Οἱ πολυάριθμοι φοιτηταὶ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου, ἵνα ἀποφύγῃσι τὰς ἐργῶδεις καὶ ἐν παραδώσει γενομένας θεσιασμένως ἀντιγραφάς, καὶ ὡς ἐκ τούτου μᾶλλον ἢ ἦτον ἡμαρτημένας, παρεκάλεσαν τὸν καθηγητὴν κύριον Ἰω. Ὀλύμπιον τὴν ὀφθαλμολογίαν διδάσκοντα, ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς νὰ λιθογραφήσωσι τὰ περὶ ταύτης μαθήματα αὐτοῦ ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις. Ὁ κύριος καθηγητὴς ἐνέδωκε προθύμως τῇ αἰτήσει τῶν ὀμιλητῶν αὐτοῦ. Ὁ δὲ κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως μαθὼν τὴν ἀνάγκην τῶν μαθητῶν ταύτην, προθύμως πάνυ ἐνήργησε νὰ λιθογραφηθῇ τὸ βιβλίον δημοσίᾳ δαπάνῃ εἰς τὴν Βασιλικὴν λιθογραφίαν. Τὸ γεγονός τοῦτο δείκνυσιν ἅμα τὴν τῶν φοιτητῶν φιλομάθειαν, τοῦ καθηγητοῦ τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν, καὶ τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τὴν προθυμίαν, εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ παντὶ τρόπῳ τὴν νεολαίαν εἰς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον αὐτῆς. Κηρύττοντες τὴν πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν εὐγνωμοσύνην τῶν φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, καὶ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπευφημοῦντες, λαμβάνομεν ἐντεῦθεν αὐθις ἀφορμὴν, μετὰ πάσης παύσεως νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Βλάχου θέλει διατελεῖ ἔσσει εἰς τὴν μνήμην τῶν καθαρῶς τὰ πράγματα ὁρῶντων, ἐν ἀγάπῃ καὶ εὐχαριστίᾳ, δι' ὅσα καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παιδείας ἐπραξε καὶ ὁσμῆραι ἐνεργεῖ.

— Ἐκδίδεται διὰ συνδρομῶν ἐν Ἀθήναις πόνημα τοῦ μὴ ἐν τοῖς ἔσοι πλέον ὑπάρχοντος ποιητοῦ Α. Χριστοπούλου, ἐπιγραφόμενον ἐλληνικὰ ἀρχαιολογήματα, καὶ μετάφρασις διὰ στίχων τῆς Α. βραβυδίας τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν ποιημάτων τῆς Σαπφούς κτλ. ἡ συνδρομὴ εἶναι δρ. 5. Ἐκδότης αὐτῶν εἶναι ὁ Κ. Ν. Κοριτζᾶς.

— Ἐπίσκοπος Νάξου ἐχειροτονήθη ὁ πνευματώτατος Περθεύσιος Ἀκύλας· μένουσιν ἐτι 1 Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ 5 ἐπίσκοποι χηρεύουσαι.

— Εἰς τὸ τελευταῖον φυλλάδιον τῆς Πανδώρας ἐδημοσιεύθησαν δύο ἀξιόλογοι διατριβαί, ἡ μὲν περὶ τοῦ Φαίδρου τοῦ Πλάτωνος, ἡ δὲ περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν παρθενῶος.

— Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη χθές ὁ Βουλευτὴς Τήνου Κ. Παρίσις.

— Ὁ κύριος Προκόπιος Χρυσόχοδός ἐξ Ἀθηνῶν, σπουδᾶσας καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τρία ἔτη εἰς τὴν Γαλλίαν τὴν ἱατρικὴν, ἐπέστρεψε πρὸ ὀλίγου, ἐξετασθεὶς δὲ κατὰ τὸν νόμον παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἱατροσυνεδρίου ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ δέον δίπλωμα μετὰ βαθμὸν ἀριστοῦ.

— Αἱ ἐν τῷ Θεάτρῳ ἰταλικαὶ παραστάσεις ἤρχισαν χθές.

— Τὴν μεθυρινην Κυριακὴν θέλει γίνεαι χορὸς εἰς τὴν αὐλὴν καὶ θ' ἀναρθῶν τὰ ἀπὸ πολλοῦ ἐτοιμασθέντα πυροτεχνήματα ὀπισθεν τῶν Ἀνακτόρων.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

— Πολλὰ ναυᾶγια ἐγίναν εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον ἕνεκα καὶ τῆς ἐκεῖ συμβάσεως τρικυμίας.

— Εἰς τὴν Προεδρίαν τῶν Ἠνωμένων τῆς Β. Ἀμερικῆς Πολιτειῶν ἀναδεικνύεται διὰ μεγίστης πλειοψηφίας ὁ δημοκρατικὸς Φραγκλίνος Πήρς.

— Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς θέλει κηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς Ἰαπωνίας, ἐάν διὰ προτροπῶν καὶ ἠπίων μέσων δὲν καταστήσει τὸ ἔθνος αὐτὸ προσηνέστερον πρὸς τὰ πληρώματα τῶν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰαπωνίας προσωθυμένων ἐτρογενῶν πλοίων ἢ ἐκεῖ ναυαγούντων.

— Ὁ ἀπελευθερωθεὶς Ἀβδὲλ Καδὲρ ἐπορεύθη εἰς Παρισίους ἵνα εὐχαριστήσῃ διὰ τοῦτο τὸν Πρίγκηπα πρόεδρον καὶ ἐπιβεβαιώσῃ αὐθις τὰ πρῶν ὑποσχθέντα ἐπὶ τῇ ἀπολύσει αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλακῆς του· ἔτυχε δὲ λαμπρᾶς δεξιώσεως.

— Καὶ πάλιν λόγος καὶ σχέδια ἐν Ἀγγλίᾳ περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ὠκεανῶν, Ἀτλαντικοῦ καὶ Εἰρηνικοῦ, δι' ὀρέξεως πλωτῆς διώρυγος. Θέλει ἐπισταθῆσαι τοῦ ἔργου ὁ τοῦ ὑελίνου παλατίου ἀρχιτεκτων Φόξ καὶ ὁ ἐταῖρος αὐτοῦ Ἄνδερσον, προεδρεύοντες τῆς ἐπὶ τούτῳ συστηθείσης ἐταιρίας· ἡ δαπάνη ὑπολογίζεται εἰς 7,000,000 τάληρα.

— Πάλιν παραχαί ἀκούονται εἰς Συρίαν καὶ ἐντεῦθεν κινήσεις στρατῶν καὶ ἐπομένως δυστυχήματα εἰς τοὺς ἐγχωρίους.

— Ἡ Α. Α. ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης, θέλει μεταβῆ εἰς Παρισίους ἵνα χρίσῃ τὸν Ναπολέοντα ὡς αὐτοκράτορα, καὶ κατοπιν ὡς λέγουσιν εἰς Βιέννην ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ διὰ τὸν τῆς Αὐστρίας.

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ἡ ὑποφαινομένη εἰδοποιῶ ἅπαντας τοὺς φιλομούσους γονεῖς, ὅτι τοῦ λοιποῦ δέχομαι εἰς τὸν Κατάστημά μου μόνον κοράσια εὐγενοῦς ἀνατροφῆς· καὶ εἰς μικρὴν ἀριθμὸν, γάρην τῆς μεγαλειότηρας αὐτῶν προόδου· εἰς τὸ Κατάστημά μου διδάσκαται, ἐκτὸς τῆς μεθόδου καὶ τῶν Ἑλλ. τάξεων, ἐν αἷς παραδίδονται τὰ τε ἑλληνικὰ καὶ ἱερά καὶ μαθηματικὰ μαθήματα, καὶ ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα ὑπὸ Γάλλου μὲν διὰ τὴν θεωρίαν, καὶ ὑπὸ Γαλλίδος δὲ (καὶ κατὰ τὸ γένος) διὰ τὸ πρακτικόν· ἐτι δὲ καὶ χορὸς καὶ κλειδοκύμβαλον καὶ διάφορα ἐργόχειρα.

Ἡ τιμὴ τῆς μεθόδου εἶναι	δρ. 4
Τῶν δὲ Ἑλληνικῶν καὶ λοιπῶν μαθημάτων	» 9
Τῶν δὲ Γαλλικῶν	» 3
Τοῦ χοροῦ	» 5
Τοῦ Κλειδοκυμβάλου	» 12

Δέχομαι δὲ καὶ ὑπότροφα κοράσια ἅτινα πληρώνουσι 180 δραχμὰς κατὰ τριμηνίαν· καὶ ἡμιυπότροφα, ἔχοντα ἅπασαν τὴν θερατείαν τῆς ἡμέρας ἐκτὸς τοῦ ὕπνου καὶ πληρώνοντα δρ. 90 κατὰ τριμηνίαν.

(παρὰ τῇ τυπογραφίᾳ
Α. Κορομηλά)

Ἡ διευθύντρια
Μαριγῶ Κωσταρίδου.

— Ὁ Κ. Στυλιανὸς Παπαδόπουλος χοροδιδάσκαλος εἰδοποιεῖ, ὅτι διδάσκει χορὸν ἐν δωματίῳ τινὶ τοῦ Ἐνοδοχείου Βρανᾶ καθ' ἐκάστην ἔσπεραν.

ΕΠΗΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

Ὁδὸς Ἀθηνᾶς (ἀριθ. 274.)